

Een reizend poppentheaterproject

Een kijkje in de poppenkast

Horen, voelen, doen en ontdekken. Een tastbare en meertalige ontmoeting met karakteristieke internationale poppentheaterfiguren in en buiten het Poppenspe(e)lmuseum. Een reizend poppentheaterproject – tentoonstelling, tactiele boeken, een poppenspelletje en een tweetalige website – voor visueel beperkten – blinden en slechtzienden – en anderen. Tegen een gebruiksvergoeding kan de educatieve expositie elders getoond worden.

Voorstelling en voelbaar boek

Drie kleurrijke boeken met tekstballonnen en een presentatie

Naast de tentoonstelling presenteren wij het poppenspelletje 'De kus van Katrijn' / 'De tút fan Katryntsje' / 'Katrijn's kiss' / 'Der Schmatz von Gretl'. Daar horen gelijknamige audioboeken bij: kleurrijke, losbladige poppentheater-kijk-ruik-voel-lees-luister-en-speelboeken. Op twaalf uitneembare pagina's van vilt zijn afbeeldingen van zeven traditionele poppentheater-scènes te zien. De gebruikte stoffen en andere materialen maken de karakteristieke poppentheaterfiguren, voorwerpen en theaterattributen duidelijk voelbaar. Ze zijn aangevuld met geuren. In de boeken wordt de Nederlandse, Friese, Engelse en Duitse tekst weergegeven in combischrift/dubbeldruk: braille met daarnaast synchroon lopende drukletters.

De platte figuren van het tafelpoppenspel zijn van stof op karton en worden heen en weer geschoven om het verhaal te spelen. Ze hebben dezelfde verschijningsvorm als in het boek.

Tactiele figuren in het zwart

Meertalig boek in zwarttonen en combischrift

Naast de drie kleurrijke voelbare audioboeken in het Nederlands, Fries en het Engels, is er een meertalige uitvoering beschikbaar in zwarte stofstructuren en materialen. Zo kunnen en mogen ook zienden de donkere wereld van blinden enigszins ervaren en beleven, zo je wilt 'bekijken' en 'voelen'. De ogen van de deelnemers kunnen wel of niet bedekt worden met de bijgevoegde ooglapjes. In al de publicaties wordt de Nederlandse, Friese, Engelse en Duitse tekst weergegeven in combischrift/dubbeldruk: braille met daarnaast synchroon lopende drukletters. De tekstballonnen in het zwarte boek zijn verwisselbaar. Ze zijn bevestigd met klittenband.

□ Technische details audio boeken

Muziek, tekst en applaus

De tactiele audioboeken bevatten een start- en stopknop, een ingesproken tekst, muziek, applaus en natuurlijk een volumeknop. De muziekfragmenten komen uit 'La musica notturna delle strade di Madrid', 'De dans van de blinde bedelaars', van de componist Luigi Boccherini (ca. 1780).

Tableau de la troupe

Internationale poppentheaterfiguren

In twaalf korte vraag-en-antwoordversjes op rijm – gevat in duidelijk omkaderde en voelbare tekstballonnen – nodigt de oud-Hollandse Katrijn vier internationale poppenkastfiguren uit om haar te vertellen met wie ze het best kan trouwen. Allen raden haar Jan Klaassen aan. Acte de présence geven:

- Katrijn. Zij heeft een mattenklopper en draagt op haar hoofd een luifelmutsje dat ruikt naar lavendel.
- Guignol (uit Lyon). Hij draagt een bonnet – een kapmutsje – en heeft zijn haar in een lange vlecht. Onder zijn kin zit een strikje. Hij draagt een vest met knopen en schoenen met veters.
- Gnafron (uit Lyon). Hij is de vriend van Guignol. Op zijn hoofd heeft hij een hoge hoed en onder zijn kin een strik. Zijn voorschoot is van leer. Hij heeft een fles wijn met een losse kurk.
- Vitéz László (uit Hongarije). Hij draagt een puntmuts. Tussen zijn handjes houdt hij een koekenpan met een worst, die naar kruidnagel ruikt.
- Pulcinella (uit Napels). Hij is de stamvader van de Europese poppenclowns. De bovenkant van zijn gezicht is bedekt met een halfmasker en zijn muts hangt voorover. Tussen zijn handjes zit een bezem.
- Jan Klaassen (uit Nederland). Hij draagt een puntmuts met een belletje. Hij heeft een bochel, een bolle buik en draagt houten klompen. Tussen zijn handjes houdt hij een flinke knuppel.

Monden: de mondjes van de figuren zijn gemaakt van een rits.

Attributen

Stofstructuren en diverse materialen

Gebruikte stoffen en materialen: o.a. satijn, velours, kant, katoen, tule, jersey, vilt, wol (gebreid en gehaakt), rubber, leer, plastic, fluffy materiaal, metaal en hout.

Poppenkast – hout; gordijntje – velours; belletje – metaal; kus – gehaakt, van velours of van kunststof; knuppel – hout; mattenklopper – gevlochten riet; koekenpan – houten steel met metaal en kunststof; worstjes – latex; bezem – houten steel met vezels; fles – kunststof met kurk en thermoplastisch; halfmasker – leer.

Vloermat, kussens en publiek

Tientallen kussens en monden

Bij de presentatie van het boek en het spel kunnen de toeschouwers plaatsnemen op zachte fluwelen kussens in de vorm van een mond. Of ze mogen zitten op een vloermat van latex met tientallen mondjes in reliëf. Aantal deelnemers/toeschouwers: maximaal 5/25 personen.

Documenten

Extra informatie: braille, dubbeldruk en afbeeldingen

Aanvullende informatie – in tekst en beeld – over het volks-Poppenspel en aanverwante kunsten is beschikbaar op zwel-papier en transparanten. Deze bevatten tactiele – voelbare – lijntekeningen en teksten in combischrift/dubbeldruk (braille en drukletter).

Website

Twee websitepagina's: Nederlands en Engels + Fries en Duits

Al de projectinformatie – (ingesproken) teksten, afbeeldingen, muziek, geluiden, films, interviews etc. – is te raadplegen via twee websitepagina's:

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/blinden.aspx> en http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/blinden_EN.aspx (in het Engels). Zie ook:

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/pamflet165a.pdf> (informatie in het Nederlands), <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Pdf/Pamphlet165c.pdf> (informatie in het Duits) en <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Pamphlet165d.pdf> (informatie in het Engels).

Realisatie

Tentoonstelling, boeken, voorstelling, illustraties, teksten, vertalingen, idee en concept

Voor de audioboeken en het poppenspelletje is gebruik gemaakt van illustraties die gemaakt zijn door Elsje Zwart. Uitvoering tactiele audioboeken en figuren: Birgit Tomesen en Otto van der Mieden.

Idee, concept, realisatie tentoonstelling, spel en teksten: Otto van der Mieden.

Vertaling in het Duits: Translimit.

Vertaling in het Engels: Fletcher Text and Translation Services.

Vertaling in het Fries: Janneke Spoelstra, Cornelis van der Wal en Haye Bijlstra.

Bijlagen

I, II, III en IV

- I. Enkele versjes: Nederlands, Fries, Engels en Duits.
- II. Audio boek met kleurrijke, voelbare pagina's en figuren: Jan Klaassen en zijn vrouw Katrijn.
- III. Boek in zwarttonen: Katrijn met een mattenklopper en tekstballonnen met tekst in combischrift.
- IV. Voorstelling: tactiele internationale poppentheaterfiguren en fluwelen kussens in de vorm van een mond.

Zie ook: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/kusen.html> (spelpresentatie in het Engels),
http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/boek_en.html (boekpresentatie in het Engels),
<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/kusnld.html> (voorstelling in het Nederlands),
http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/boek_nl.html (boekpresentatie in het Nederlands).
<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Pamphlet166e.pdf> (boek in zwarttonen: NI, Fries, Engels en Duits).

- Afbeelding: handpop. Polichinelle, dikbuikige en gebochelde hoofdfiguur in de oud-Franse volkspoppenkast. Tussen zijn handjes heeft hij een knuppel. Hij draagt een hoed. Op zijn neus een bril met donkere glazen. Zijn gezicht heeft het bebaarde uiterlijk van Poppenspe(e)museumdirecteur en -conservator Otto van der Mieden. Illustratie: Elsje Zwart.

Stichting Het Poppenspe(e)museum (ANBI)

Musée de Marionnettes et de Guignol Puppentheatermuseum Puppetry Museum
Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL

T: +31(0)578 - 56 02 39 Info: +31(0)578 - 63 13 29

www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl
www.poppenspel.info info@poppenspelmuseum.nl

- Bijlage I: enkele versjes
Nederlands, Fries, Engels en Duits

De kus van Katrijn

Katrijntje, lieve Katrijntje,
trouw je met mij,
met je schortje en mutsje
en je mattenklopper
opzij?

De tút fan Katryntsje

Katryntsje, leave Katryntsje,
wurdsto myn frou,
mei dyn skelkje en mûts,
dyn matteklopper. Bliuwsto
my trou?

Katryn's kiss

Katrijntje, sweetie pie,
please marry me,
with your apron
and bonnet,
my bride you
will be.

Der Schmatz von Gretl

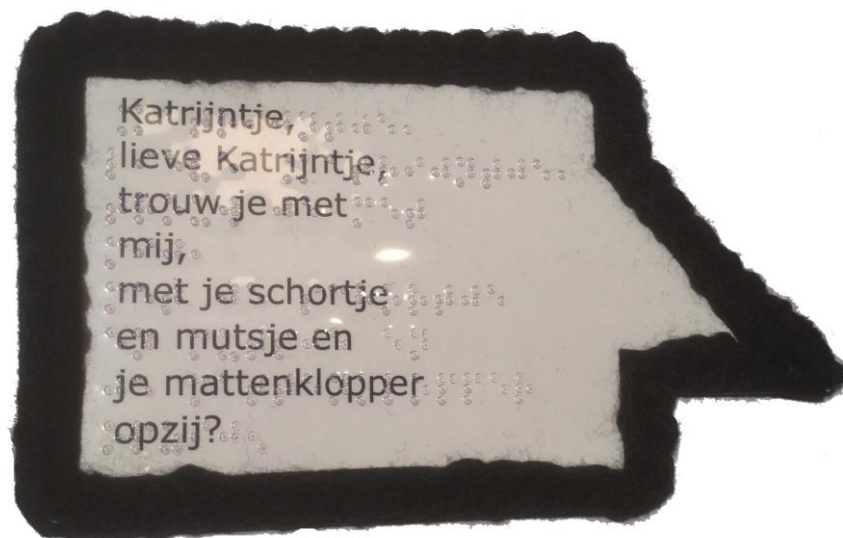
Gretl, liebe Gretl,
nimm mich doch zum Mann!
Mit Schürzlein und Häubchen
gefällst du mir sehr,
und dein Teppichklopper
erschreckt mich nicht mehr.

Bijlage II: audioboek en figuren
Jan Klaassen en zijn vrouw Katrijn

- Bijlage III: audioboek in zwarttonen
Katrijn met een mattenklopper en verwisselbare
tekstballon met tekst in combischrift

- Bijlage IV: voorstelling**
**Tactiele voorstelling met internationale poppenkast-
figuren en fluwelen kussens in de vorm van een mond**

